

Bakgrunn for vedtak

Grønlielva kraftverk

Nærøy kommune i Nord-Trøndelag fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	NGK Utbygging AS
Referanse	
Dato	01.07.2016
Notatnummer	KSK-notat 61/2016
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Eirik Bjørkhaug

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

NGK Utbygging AS søker om å bygge Grønlielva kraftverk i Nærøy kommune i Nord-Trøndelag. Kraftverket vil etter hovedalternativet gi om lag 10,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Det foreligger to alternativer med en redusert utnyttelse og som vil gi om lag 9,9 og 9,3 GWh/år. Forskjellene i produksjon består hovedsakelig av plassering av inntak og kraftstasjon.

Nærøy kommune er positiv til prosjektet, men mener NVE må vurdere om det er behov for vei helt opp til inntaket eller om denne kan begrenses til nedre del slik at inngrep over skoggrensen bevares. Kommunen ber samtidig om at tilknytning må skje samlet for Grytbogen kraftverk og Grønlielva kraftverk. **Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (FMNT)** fremmer innsigelse til prosjektet på grunn av konflikt med reinbeitedistriktets bruk av området. I tillegg er **FMNT** opptatt av at det gjøres ytterligere registreringer av rovfugl, at inntaket flyttes ned av hensyn til landskapsbildet og at kraftstasjonen flyttes oppover i elva av hensyn til anadrom laksefisk. **Sametinget** ber om at det tas særlig hensyn til registrert samisk boplass ved en utbygging. **Direktoratet for mineralforvaltning** mener prosjektet kan berøre den regionalt viktige grusforekomsten Teplingan og mener driften av grustaket må tas hensyn til i videre planlegging. **Voengelh-Njaarke Reinbeitedistrikt** mener det planlagte kraftverket vil ha negative konsekvenser for reindriftsnæringen i distriktet.

En utbygging etter alternativ 2 vil gi om lag 9,9 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2013-15) har NVE klarert drøyt 2,0 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Oppsummering

Med nødvendige tilpasninger vil Grønlielva kraftverk gi ca. 9,9 GWh/år til en akseptabel kostnad.

Nedre del av utbyggingsområdet er sterkt preget av menneskelig aktivitet. Grustaket ved Teplingan har medført infrastruktur i form av veier og inngrep. Grønlielva fører anadrom laksefisk og et beskjedent antall laks og sjørret fanges i elva. En flytting av kraftstasjonen noe oppstrøms vil redusere virkningene for anadrom fisk uten at det vil gå vesentlig ut over kraftproduksjonen. Samtidig er restfeltets bidrag betydelig på den helt øverste anadrom strekningen. Overføring av Hevelva har i innledende konsesjonsbehandling blitt tatt ut, og konflikten for vanntilknyttet miljø har sammen med andre avbøtende tiltak i vesentlig redusert ulempene.

Øvre del er viktig for tamreindrift med sesongbeiter og flyttlei mellom disse. Det må derfor fastsettes vilkår som ivaretar disse hensyn. Dersom inntaket bygges som et coandainntak med marginalt behov for tilsyn, inntaket driftes veiløst og vannveien legges så langt bort fra flyttleien til tamreinen som mulig, mener NVE at tiltakets virkninger for rein kan aksepteres. NVE vurderer samtidig at tiltaket ikke er i strid med reindriftingslovens § 22 om stenging av flyttlei.

Sumvirkningsvurderinger for rein er gjennomført, og Grønlielva kraftverk er behandlet samtidig med Grytbogen kraftverk med tilhørende nettilknytning og øvrig infrastruktur. NVEs innstilling for Grytbogen kraftverk er sendt i dag. Denne anbefaler at Grytbogen kraftverk avslås primært av hensyn til reindrift. Ny nettløse og vei til Grytbogen er derfor heller ikke lenger aktuell og virkningen for de to prosjektene reduseres følgelig til en begrenset og tilpasset utnyttelse i Grønlielva.

Med flytting av kraftstasjon og terreng- og landskapstilpasning, samt at det fastsettes vilkår som ivaretar hensynet til reindriften og der reinbeitedistriktet tas med på råd i forhold til anleggsvirksomhet nær flytteleien, så mener NVE at tiltaket samlet sett vil ha fordeler som overgår ulempene på en slik måte at vannressursloven § 25 er oppfylt.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir NGK Utbygging AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Grønlielva kraftverk etter alternativ 2. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Grunnet innsigelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vil saken sendes til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse om de ikke trekker innsigelsen i løpet av klageperioden.

Innhold

Sammendrag	1
NVEs konklusjon	2
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
NVEs vurdering	18
NVEs konklusjon	23
Forholdet til annet lovverk	24
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	28
Øvrige forhold	30
Vedlegg	30

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra NGK Utbygging AS, datert 27.03.2014:

«Norsk Grønnkraft AS ønsker å utnytte vannfallet i elva Grønlielva i Nærøy kommune i Nord-Trøndelag fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- Å bygge Grønlielva kraftstasjon med tilhørende koblingsanlegg som beskrevet i søknad.

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Grønlielva kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.»

NVE har, i brev av 02.09.2014, etter høring og befaring mottatt alternative løsninger. Disse er omtalt som alternativ 2 og 3 i behandlingen av søknaden og er innarbeidet i tabell for hoveddata under.

Grønlielva kraftverk, endelig omsøkte hoveddata til alle alternativer

TILSIG		Hovedalternativ	Alt. 2	Alt.3
Nedbørfelt*	km ²	5,36	5,36	5,7
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	18,6	18,6	19,6
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	109,9	109,9	108,9
Middelvannføring	l/s	590	590	621
Alminnelig lavvannføring	l/s	37	37	37
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	46	46	46
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	30	30	30
Restvannføring**		179	179	179
KRAFTVERK				
Inntak	moh.	380	380	345
Avløp	moh.	45	50	50
Lengde på berørt elvestrekning	m	2855	2755	2455
Brutto fallhøyde	m	335	330	295
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,763	0,72	0,64
Slukeevne, maks	l/s	1180	1170	1230
Minste driftsvannføring	l/s	59	59	59
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	46	46	46
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	30	30	30
Tilløpsrør, diameter	mm	700	698	716
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-	-	-
Tilløpsrør, lengde	m	2855	2700	2500
Installert effekt, maks	MW	3,16	3,12	2,94
Brukstid	timer	3290	3290	3290
PRODUKSJON***				
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	3,5	3,3	3,1
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	6,9	6,5	6,2
Produksjon, årlig middel	GWh	10,4	9,9	9,3

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	48,6	49,0	47,8
Utbyggingspris	kr/kWh	4,67	4,96	5,15

- * Totalt nedbørfelt, som utnyttes i kraftverket.
- ** Restfeltets middelvannføring like oppstrøms kraftstasjonen.
- *** Netto produksjon der foreslått minstevannføring er fratrukket.

Grønlielva kraftverk, elektriske anlegg**GENERATOR**

Ytelse	MVA	3,36*
Spenning	kV	6,6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	3,56*
Omsetning	kV/kV	6,6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	2000
Nominell spenning	kV	22
		Jordkabel

* Justert etter oppdatert informasjon i e-post av 14.06.2016.

Om søker

NGK Utbygging AS har inngått avtale med grunneier på gnr./bnr. 134/1 i Nærøy kommune om utnyttelse av fallet i Grønlielva fra kote 380 til kote 45.

Beskrivelse av området

Grønlielva ligger i Nærøy kommune i Nord-Trøndelag. Grønlielva renner sammen med Hevelelva og Seterelva nedenfor planlagt kraftstasjon og endrer der navnet til Teplingelva. Elva renner videre ut i Innerfolda ved Teplingan. Grønlielva renner i en relativ åpen sør-/vestvendt kløft. I nedre del preges området av hogstpåvirket skog og et større grustak med betydelig inngrep knyttet til aktivitetene. Øvre del av utbyggingsområdet er preget av urørt natur og er del av et større viktig reinbeiteområde tilhørende Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt.

Teknisk plan

Under de ulike delkapitlene omtales hovedalternativ fra søknad av 27.03.2014 og nye alternativer etter brev av 02.09.2014 samlet.

Inntak

Inntaket er i søknaden planlagt på kote 380, som en 4 meter høy og 20 meter lang betongdam. Neddemt areal bak inntaksdammen vil utgjøre 0,6 daa. I tilleggsutredning beskrives det en løsning med et coanda-lignende inntak både på kote 380 og kote 345. Coandainntak er bekreftet som løsning i søkers merknader til høringsuttalelsene.

Vannvei

Vannveien er i søknaden planlagt med GRP eller duktile støpejernsrør på 700 mm på den 2855 meter lange vannveien. Vannveien vil krysse elva og vil bli lagt som frittliggende rørbro over elva. Midlertidig bredde på inngrep langs vannveien vil være mellom 25 og 30 meter. Det er planlagt å følge eksisterende skogsbilvei som følger elva på sørsiden oppover mot inntaket.

I tilleggsutredning er det beskrevet to alternativer med vannvei delvis i tunnel på nordsiden av elva og et med rørgate på sørsiden av elva under/langs grustaket. Lengden på vannveien vil med disse alternativene bli redusert noe.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er i søknaden planlagt på kote 45 like oppstrøms Grønlielvas samløp med Hevelelva. Det vil bli installert en Pelton-turbin med installert effekt på 3,16 MW. Største og minste slukeevne vil bli henholdsvis 1180 l/s og 59 l/s.

I tilleggsutredning er det beskrevet alternative kraftstasjonsplasseringer, på begge sider av på kote 50, som følge av de nye alternative vannveiene. Avløpet blir da flyttet 100-150 meter lengre opp i elva for å redusere inngrep på anadrom strekning i Grønlielva. En plassering av stasjon på vandringshinder er ifølge søker vanskelig da terrenget er brattere og fare for utrasing ved etablering av stasjon, vei og snuplass. Installert effekt vil for de nye alternativene vil bli 3,12 MW og 2,94 MW avhengig av om inntaket vil ligge på kote 380 eller kote 345.

Nettilknytning

Det er planlagt en 2000 meter lang jordkabel fra kraftverk til eksisterende nett. Innmating av kraft fra Grønlielva kraftverk forutsetter ifølge NTE Nett AS en forsterkning av eksisterende nett.

Veier

I opprinnelig søknad legges det opp til å benytte eksisterende skogsbilvei som går langs elva forbi planlagt kraftstasjonsplassering og opp til og forbi grustak. Videre må det bygges 1300 meter ny permanent vei til inntaket som i nedre del vil følge eksisterende traktorvei. Det må også bygges 200 meter ny vei fra eksisterende skogsbilvei og til kraftstasjonen. Kommunen har gitt tillatelse til Seterliveien opp til området der reinbeitedistriktet har flyttlei. Denne veien er planlagt oppgradert og forlenget videre opp til inntaket. I brev av 02.09.2014 samt i søkers merknader til høringsuttalelsene går tiltakshaver bort fra permanent vei til inntaket og vil tilbakeføre anleggsveien til kjørestert terreng med bredde 2,5 m for den nye veien og opprettholdt som traktorvei (3,5 m bredde) for eksisterende traktorvei.

Massetak og deponi

Det forventes ikke at det vil bli overskuddsmasser fra utbyggingen etter hovedalternativet. Ev. behov for tilført masse kan hentes fra eksisterende grustak like ved. NVE mener det for alternativet med en kort tunnelstrekning vil bli overskuddsmasser som må plasseres i området ved grustaket.

Arealbruk

Utbyggingen vil ifølge søknaden beslaglegge om lag 13,5 daa permanent areal fordelt på inntaksområdet, vei og kraftstasjonsområdet.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Nedre del av tiltaksområdet er i kommuneplanens arealdel regulert som industriområde. Resten av tiltaksområdet er LNF-område.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke vernet.

Nasjonale laksevassdrag

Grønlielva er ikke et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

NVE er ikke kjent med at det er andre verneområder i eller nær tiltaksområdet for Grønlielva kraftverk.

Fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

NVE er ikke kjent med at det foreligger hverken kommunale eller fylkesvise planer for småkraftverk i Nærøy kommune eller Nord-Trøndelag fylke.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 18.06.2014 sammen med representanter for søkeren, kommunen, Fylkesmannen, Sametinget og grunneiere. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Nærøy kommune i brev av 22.05.2014 oversendt følgende innstilling fra Rådmannen som ble enstemmig vedtatt i Utvalg for drift og utvikling den 21.05.2014:

«Konklusjon

Nærøy kommune er positiv til at lokale ressurser utnyttes til økt verdiskaping og sysselsetting. Prosjektet er lite konfliktylft og de positive sidene ved prosjektet vurderes å være større enn de negative. I forhold til friluftsjnteressene og landskapsbildet ovenfor tregrensen, bes utbygger vurdere om det er behov for bilveg helt opp til inntaket eller om det kan være tilstrekkelig med en enklere veg, for eksempel en ATV-standard. I forbindelse med nettilknytning er det viktig at netteier ser på muligheten for en koordinering av prosjektene i Grønlielva og i Grytbogen.

Rådmannens forslag til vedtak:

- *Nærøy kommune er positiv til at Grønlielva utbygges og benyttes til kraftproduksjon som omsøkt.*
- *Utbygger bes vurdere behovet for bilveg helt opp til inntaket, eller om det er tilstrekkelig med en enklere veg ovenfor tregrensen.*
- *Viktig at nettilknytning for Grønlielva kraftverk ses i sammenheng med planene om kraftverk i Grytbogen.»*

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har i brev av 28.07.2014 konkludert med følgende i forhold til naturmiljø:

Omsøkte kraftutbygging vil medføre betydelige negative miljøkonsekvenser, særlig for Inngrepsfrie Naturområder (INON-områder) og landskap. Fylkesmannen mener videre at de krav og forutsetninger som gjelder etter NML § 8, samt NVEs veileder nr. 3 2009, ikke er oppfylt i fremlagte konsesjonssøknad.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vil på dette grunnlag frarå kraftutbygging av Grønlielva.

Dersom det allikevel vurderes å gi konsesjon i saken, mener Fylkesmannen det må:

- *gjennomføres supplerende ornitologiske undersøkelser med vekt på mulige hekkeplasser for rovfugl*
- *utredes utbyggingsalternativ der inntaksdam flyttes lenger ned i vassdraget, både for å redusere negative konsekvenser for INON-områder og for å redusere negative konsekvenser på landskapsbildet*
- *flytte planlagt kraftstasjon ca. 300 m oppstrøms for å bevare naturlig vannføring på anadrom elvestrekning*

Vi refererer følgende fra saksutredningen:

«Vedrørende reindrift har Fylkesmannen i Nordland det regionale forvaltningsansvaret i denne delen av Nærøy. Uttalelsen fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag er derfor konsentrert til miljøområdet»

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag har i brev av 08.09.2014 konkludert med følgende i forhold til reindrift:

«Med hjemmel i Lov om vassdrag og grunnvann § 24 og Plan- og bygningsloven § 5-4 fremmer Fylkesmannen i Nord-Trøndelag innsigelse mot Grønlielva kraftverk med følgende begrunnelse:

Tiltaket er i strid med reindriftslovens § 22 om stenging av flyttlei. I tillegg representerer tiltaket nye arealbeslag og tilrettelegging for ferdsel inn i et viktig reinbeiteområde. Videre er innsigelsen begrunnet med at det samlede utbyggingstrykket mot særlig vårbeiteområdene for Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt er svært høyt, samtidig som man har svært liten oversikt over sumvirkningene tiltakene totalt sett representerer. På bakgrunn av dette er det viktig at føre-var prinsippet legges til grunn for arealforvaltningen i disse områdene.»

Vi refererer følgende fra saksutredningen:

«Viser til tidligere uttalelse fra oss den 28.07.2014 og avklaring med Fylkesmannen i Nordland den 12.06.2014 om utsatt høringsfrist til 28.08.2014.

Ved en inkurie ble ikke uttalelse fra reindriftsavdelingen flettet inn i brev fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag datert 28.07.2014. Vi vil med dette utfylle vår tidligere svarbrev på tema reindrift.

Det omsøkte tiltaket ligger i Nord-Trøndelag fylke, men innenfor Nordland reinbeiteområde, hvor Fylkesmannen i Nordland har ansvar for forvaltning av reindriften. Grensene for reinbeiteområder følger ikke fylkesgrensene. I slike saker blir den reindriftsfaglige vurderingen av tiltak foretatt av Landbruks- og reindriftsavdelingen hos Fylkesmannen i Nordland, mens formell uttalelse sendes fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag.»

Sametinget varslet behov for befaring av tiltaksområdet i brev av 05.05.2014. Sametinget har videre uttalt følgende etter befaringsen i brev av 26.06.2014:

«Resultatet av befaringsen.

Det ble under befaringsen den 12.06.2014 ikke påvist automatisk fredete samiske kulturminner. Sametingets utsendte ble imidlertid gjort oppmerksom på en mulig samisk boplass av Grunneier Jon Erik Aune under felles befaring med NVE og Norsk Grønnkraft AS den 18.06.2014. Lokaliteten ble avfotografert og posisjonen er 33w 0375337,7205967.

Boplassene skal ha vært flere gammetufter som ikke lenger var synlige på overflata. Sist gang de var synlige kan ha vært for 30 år siden, ifølge grunneier. Det var heller ikke mulig å påvise tuftene med jordbor.

Kulturminnefaglig vurdering.

Etter befaring samt vår vurdering av beliggenhet og ellers kjente forhold kan vi ikke se at tiltaket kommer i konflikt med automatisk fredete samiske kulturminner. Undersøkelsesplikten i henhold til kulturminneloven §9 kan også regnes som oppfylt for det omsøkte tiltaket.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten. Dette bør ligge til grunn for konsesjonsvilkårene og vi foreslår følgende tekst når det gjelder dette:

- Kulturminner og aktsomhetsplikten. Skulle det likevel under bygge- og anleggsarbeid i marken komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Nord - Trøndelag fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978nr. 50 om kulturminner §8 annet ledd. Kulturminnemyndighetene forutsetter at dette pålegg formidles videre til dem som skal utføre arbeidet i marken.*

Sametinget ber om at det tas særlig hensyn til området omkring den potensielle lokaliteten ved arbeid i grunnen, da denne kan komme til å ligge nærmere enn 5 meter fra planlagt veitrase, og potensielt også kan være eldre enn 100 år og dermed automatisk fredet.»

Direktoratet for mineralforvaltning uttaler følgende i brev av 03.60.2014:

«I følge «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging», vedtatt ved kongelig resolusjon 24. juni 2011, heter det at;

«Regjeringen forventer at:

- planleggingen synliggjør mineralressurser av nasjonal og regional betydning slik at disse kan ivaretas på en måte som ikke er til hinder for framtidig verdiskaping».

Etter hva vi kan se er det en mulighet for at det planlagte kraftprosjektet berører grusforekomsten Teplingan. NGU har klassifisert forekomsten som regionalt viktig. I konsesjonssøknaden er virkningen av tiltaket for mineralressurser ikke nevnt. Vi ber om at mineralske ressurser blir et utredningstema og omtalt under punkt 3 i konsesjonssøknaden «Virkning for miljø, naturressurser og samfunn».

Mineralske ressurser er ikke-fornybare naturressurser som bare kan utnyttes der de fra naturens side er lokalisert. Det er derfor svært viktig at forekomsten og råstoffutvinning utredes og sees i sammenheng med øvrige temaer, for å hindre nedbygging og unngå eventuelle arealkonflikter.

Vi forutsetter at man tar tilstrekkelig hensyn til den regionalt viktige grusforekomsten og den eksisterende driften i den videre prosessen.»

Voengelh-Njaarke Reinbeitedistrikt uttaler i brev av 04.08.2014 følgende:

«Det planlagte kraftverket vil ha negative konsekvenser for reindriftsnæringen i distriktet.

Faktorer av betydning:

1. Sperring av flytteleier
2. Økt ferdsel og økt mekanisering – øke forstyrrelser i utmark
3. Influenssone og unnvikelsesområder (tapt beiteland) – tap av bæreevne
4. Forringe naturlig trekk
5. Redusert produksjon og produktivitet
6. Økt rovvilttap, dyrene presses sammen fordi dyrene hindres å trekke naturlig og unnviker området
7. Begrenser vår, høst og høst-vinter beite.

(...)

De kumulative effekter er ikke avdekket, dvs. effektene av at tidligere utbygginger og arealinngrep i reinbeitedistriktet. OED har under konsultasjoner med Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt 13.06.12, jfr. Konsultasjonsprotokoll av 19.06.12, i forbindelse med kraftutbyggingen i Tosbotn lovet at «..departementet i fremtidige saker om utbygging av energianlegg i distriktet skal sørge for at hensynet til samlet belastning tillegges vekt når det skal tas standpunkt til om konsesjon skal gis».

Voengelh-Njaarke rbd forutsetter at det lages en samlet oversikt over de inngrep som har funnet sted i reinbeitedistriktet, og for utbygginger som planlegges for å få en helhetlig oversikt. En slik utredning må foreligge før NVE behandler konsesjonen.

På bakgrunn av overnevnte aksepterer ikke distriktet at det oppføres kraftverk i Grønlielva. Inngrepet vil ha betydelige konsekvenser for driftsmønstret og driftssystemet i distriktet.

Voengelh-Njaarke Reinbeitedistrikt ber om et møte med Norges vassdrags- og energidirektorat, for å diskutere denne viktige saken.»

Til høringsuttalelsen er det vedlagt en oversikt over fysiske inngrep som kan utgjøre en påvirkning på reinen i reinbeitedistriktet.

NGK Utbygging AS har kommentert de innkomne høringsuttalelsene i to omganger da flere av høringspartene har fått utsatt høringsfrist. Nærøy kommune og Direktoratet for mineralforvaltning sine høringsuttalelser er i brev av 13.06.2014 kommentert slik:

(...)

«Nærøy kommune:

- 1. Nærøy kommune er positiv til at lokale ressurser utnyttes til økt verdiskaping og sysselsetting. Prosjektet er lite konfliktfylt og de positive sidene ved prosjektet vurderes å være større enn de negative.*
- 2. Utbygger bes vurdere behovet for bilveg helt opp til inntaket, eller om det er tilstrekkelig med en enklere veg ovenfor tregrensen.*
- 3. Viktig at nettilknytning for Grønlielva kraftverk ses i sammenheng med planene om kraftverk i Grytbogen.*

NGKs kommentar:

- 1. NGK takker for at Nærøy kommune er positiv til en utbygging av Grønlielva kraftverk. Tiltaket vil produsere i et middels år 10,4 GWh. Dette vil gi en kraftproduksjon som tilsvarer bruken til ca. 520 husstander, samfunnsmessige fordeler gjennom verdiskaping og inntekter til grunneierne, utbygger og kommune. Det vil også være positivt for det lokale næringslivet i anleggsperioden samt gi en 0,3 årsverk stilling i driftsfasen.*
- 2. NGK sammen med grunneier er åpen for å drøfte tema vei og type vei frem til inntak under befaringen med NVE 18. juni med kommunen. I konsesjonssøknaden punkt 2.2.8 er det søkt om en ny, permanent skogsbilvei i klasse 4, med en strekning på 1300 m fra skogsbilvei og opp til inntak.*
- 3. NGK har meldt ifra til NTE om nettilknytning av Grønlielva ved en ev. konsesjon. Det samme har Nærøy kommune gjort med Grytbogen kraftverk. NTE skriver i sitt svarbrev til NGK at det kan være muligheter for å koordinere en felles løsning dersom begge prosjektene blir utbygd. Grytbogen kraftverk er ute på høring med frist 31. august 2014.*

Direktoratet for mineralforvaltning:

- 1. (...) Etter hva vi kan se er det en mulighet for at det planlagte kraftprosjektet berører grusforekomsten Teplingan. NGK har klassifisert forekomsten som regionalt viktig. I konsesjonssøknaden er virkningen av tiltaket mineralressurser ikke nevnt. Vi ber om at mineralske ressurser blir et utredningstema og omtalt under punkt 3 i konsesjonssøknaden «virkning for miljø, naturressurser og samfunn».*

NGKs kommentar:

- 1. Kraftverket er planlagt på motsatt side av elven i forhold til grusforekomsten Teplingan, se konsesjonssøknadens vedlegg 3b. Slik vi ser det vil ikke tiltaket påvirket den mineralske ressursen. NGK og grunneier ønsker å synliggjøre dette ute i felten under befaringen til NVE.*

Oppsummering:

Det har kommet inn to uttalelser for prosjektet. Sametinget har i juni i år utført en befaring i felt for samiske kulturminner. Vi er ikke kjent med eventuelle funn som er gjort, men antar av

vi vil motta en rapport i etterkant av deres befaring. NGK er glade for at Nærøy kommune er positiv til en utbygging av prosjektet. Som avbøtende tiltak er det planlagt en minstevannføring lik 5-persentilen på 46 l/s sommer og 30 l/s vinter. Grønlielva vil produsere ca. 10,4 GWh i et midlere år. Det dekker behovet for elektrisitet for ca. 520 husstander.»

NGK Utbygging AS har kommentert Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Sametinget og Reinbeitedistriktet sine høringsuttalelser i brev av 21.01.2015 slik:

«Fylkesmannens høringsuttalelse, datert 28.07.2014

I fylkesmannens innledende kapittel «Fylkesmannens generelle vurdering» kommer det frem følgende avsnitt: «Erfaringer de senere år har vist at enkeltvis innebærer småkraftprosjekt sjelden store nok miljøkonflikter til at konsesjon avslås».

Til avsnittet «Fylkesmannens vurdering av framlagte konsesjonssøknad for Grønlielva kraftverk»

Utfyllende vurderinger og kommentarer etter sluttbefaring «Under befaringen i området fremsto det klart at omsøkte prosjekt med vegbygging på nærmere 2500 m (ikke 1300 m som oppgitt i søknaden), delvis opp i snauffjellet, og tilløpsrør på 2 855 m (Ø = 700 mm), vil medføre store terrenginngrep som vil være særlig fremtredende og påvirke landskapsbildet over skoggrensa».

NGK-Us kommentar:

NGK-U vil med dette vise til NVEs praksis i småkraftsaker, og at uttalelsen gir uttrykk for at alle småkraftverk får konsesjon, uavhengig av miljøkonsekvenser. Vi vil dermed vise til NVEs pressemelding 15.01.2015, der NVE i 2015 behandlet 200 småkraftsøknader. 86 av disse fikk konsesjon, 38 søknader ble trukket og 76 fikk avslag. Dette vil si at 43 % av alle omsøkte prosjekt fikk konsesjon i 2015. I tillegg behandler NVE søknader i samme område pakkevis for nettopp å ta hensyn til samlet belastning, jf. NVEs småkraftpakker. At fylkeskommunen ønsker å kritisere NVE som faginstans mener vi ikke hører hjemme i en høringsuttalelse for dette konkrete prosjektet – da det heller bør tas opp med NVE direkte.

NGK-U ønsker å utrede de områdene som NVE mener er viktige og som de da pålegger oss å utrede. Utredningsprogrammet for Grønlielva er likt det vi gjør på tilsvarende prosjekt, og som er standard for utredning. Vi har stor tillit til biolog som har utført arbeidet – og støtter oss på Biologs vurderinger i forhold til kunnskapsgrunnlaget. Hvis Fylkesmannen er uenig i NVEs utredningsprogram så ber vi om at dette tas opp med NVE. NGK-U vil kutte ut permanent veg til inntak som et avbøtende tiltak. Angående INON så er dette en definisjonssak, der for eksempel turisthytter ikke er definert som noe som fører til bortfall av INON, selv om grunnflaten er aldri så stor. NGK-U's inntaksløsning vil ligge nede i elva og vil ikke føre til store oppdemninger og vannspeil. Når da rørtraseen er grodd til så er inngrepet så godt som usynlig i terrenget.

NGK-U tar fylkesmannens kommentar til etterretning og går vekk fra å etablere en permanent veg opp til inntak. Det vil i stedet bli bygget et inntak som er tilnærmet vedlikeholdsfritt – dette er nokså nye inntak med lite erfaring i Norge, derfor ble ikke denne løsningen foreslått tidligere. Rørtrase vil utføres så skånsomt som mulig, der vekstlag/toppsjiktet blir tatt av og

lagt til side under anleggsperioden for så å legges tilbake etter endt anleggsperiode. NGK-U mener dette vil gi akseptable miljøkonsekvenser, da rørtrase vil fremstå som nokså urørt nokså raskt etter endt anleggsperiode. Angående plassering av kraftstasjon i forhold til nedstrøms

Angående plassering av kraftstasjon i forhold til nedstrøms fiskevandring mener NGK-U at de siste 300 meterne opp til et naturlig vandringshinder ikke bør være avgjørende for om tiltaket får konsesjon eller ei, da det er en 2,6 km strekning nedstrøms kraftverk før elva møter fjorden. Kraftstasjon må tilpasses i terreng der en rørgate vil medføre minst mulig skjemmende inngrep, noe som vi mener er tilfelle der vi har plassert kraftstasjon.

Fylkesmannens høringsuttalelse, innsigelse 08.09.2014

Tiltakets konsekvenser for reindriften. (...) Fylkesmannen mener at tiltakets anleggsfase åpenbart vil være i strid med reindriftslovens § 22. Forstyrrelser fra anleggsdriften vil gjøre influensområdet ubrukelig som reinbeiteområde samt at driften vil føre til at flyttleie ikke kan anvendes. Slik søknaden er fremlagt oppfatter Fylkesmannen at flyttlei 2 vil bli permanent stengt/forringet gjennom plassering av rørgatetrase og anleggsvei kommer i konflikt med denne. (.....)

NGK-U's kommentar:

NGK-U forstår fylkesmannens bekymring rundt konsekvensene for reindriften. NGK-U ønsker heller å gå i dialog med fylkesmannen og reindriftnæringen, og synes det er uheldig at prosjektet som NGK-U mener er et godt prosjekt med minimale miljøkonflikter, blir fremstilt som noe som vil ødelegge for reindriften i all fremtid. NGK-U er helt enig i at tiltaket vil kunne forstyrre reindriften i perioder da flyttleiene benyttes. NGK-U ønsker her å inngå en dialog om når rein skal flyttes, for da å stanse anleggsarbeidet og ta mannskap vekk fra området. Vi har bla. erfaringer med dette fra Nyvikelva kraftverk i Røyrvik som ferdigstilles i mars 2015. Her ønsket ikke reindriftnæringen at vi skulle starte før 1. juni, noe vi overholdt. Det er her observert masse elg og annet vilt i influensområdet, og de beveger seg i influensområdet uansett om det står en maskin lagret der eller ei. NGK-U mener at problemene som opplyses og påpekes i fylkesmannens uttalelse blir sterkt overdrevet. At en flyttlei må stenges på grunn av anleggsarbeid er en noe overdrevet påstand som vi etterlyser konkrete eksempler på at har skjedd i lignende tilfeller. Vi har som nevnt tidligere fjernet den permanente vegen opp til inntaket – og kan da ikke lenger se på hvilken måte tiltaket skal stenge en flyttlei. I dette tilfellet vil rørgatetraseen berøre randsonen i det som er omtalt som «flyttlei 2» i en strekning på 130 m. Det er ikke snakk om å beslaglegge noe av arealet, kun legge ned et rør på dette strekket. Vi har også, som beskrevet i svar på fylkesmannens forrige brev, kommet frem til ikke å anlegge permanent vei opp til inntaket. Etter endt anleggsperiode vil rørgatetraseen tilbakeføres med det jordsmonnet/toppsjiktet som lå der opprinnelig. Som det påpekes fra fylkesmannen så er dette er frodig dal, hvor det er gode vekstforhold – noe som fører til en rask revegetering av rørtraseen. Etter noen år vil det knapt være synlige spor etter traseen. NGK-U mener at det blir ev tynt grunnlag å skulle avgjøre en konsesjonssøknad på grunn av en konflikt som NGK-U mener er helt ubegrunnet og som vi mer enn gjerne er villige til å gå i dialog med de berørte partene på. Det må også nevnes at Voengel Njarke reinbeitedistrikt har et totalt areal på 2 187 457 daa og rørgatetraseen til Grønlielva kraftverk maksimalt vil beslaglegge 70 daa i byggeperioden og 1,5 daa i driftsperioden (når kraftverket er ferdigstilt).

Voengelh-Njaarike Reinbeitedistrikt, datert 04.08.2014

Det planlagte kraftverket vil ha negative konsekvenser for reindriftsnæringen i distriktet.

Faktorer av betydning:

- *Sperring av flyttleier*
- *Økt ferdsel og mekanisering – øke forstyrrelser i utmark*
- *Influenssone og unnvikelsesområder (tapt beiteland) – tap av bæreevne*
- *Forringer naturlige trekk*
- *Redusere produksjon og produktivitet*
- *Økt rovvilttap, dyrene presses sammen fordi dyrene hindres å trekke naturlig og unnviker området*
- *Begrenser vår, høst og høst-vinter beite*

NGK-Us kommentar:

NGK-U oppfatter reindriftsnæringen som en solid og god næring, og vi ønsker ikke å lage ulemper som forringer næringen. Allikevel så mener vi at man må kunne tillate andre næringer som er bra for miljøet, noe som er nedfelt og godt forankret hos styresmaktene i Norge. Konkret angående sperring av flyttleier så er dette noe som vi mente at vi ikke kom til å gjøre i søknaden, og derfor mente vi også at konsekvensen for dere ikke ville bli så store. Når man ser på kartet så er det avmerket en stor flyttlei ca. 500 m nord for influensområdet, på toppen av høydedraget nord for Grønlielva. Denne vil ikke bli berørt av tiltaket.

Den flyttleien som reindriftsnæringen mener at blir sperret er vist i figuren under.

Her er planlagt rørgatetrase tegnet inn som stiplet linje. Den vil berøre denne flyttleien i ca. 130 m. Vi vil også påpeke at grensene for en flyttleie antakelig ikke er så firkantede som de vises i kartet – da det her verken er gjerde eller annen fysisk sperring, så at området er absolutt sår NGK-U en tvil om. NGK-U har i høringsuttalelsene til Fylkesmannen beskrevet at permanent veg opp til inntaket går ut av prosjektet, det vil si at det blir ingen andre veier enn inn til kraftstasjonsbygningen. Siden flyttleien er noe som brukes i forbindelse med flytting, så er det kun et midlertidig tidsrom at reinsdyra skal oppholde seg i dette område – noe som ligger i navnet flyttleie. NGK-U mener at dette kan løses ved at anleggsarbeidet stoppes i de tidsperiodene reinsdyra skal flyttes og at det ikke er noen menneskelig aktivitet i området da. NGK-U ønsker å komme i dialog med reindriftsnæringen, og forutså ikke denne kritikken på forhånd. Grønlielva er et godt prosjekt som vil gi marginale konsekvenser for beite på sikt, og dermed bør man kunne gå med på et kompromiss om at begge næringene må kunne utøves i samme område.

Det vil ikke bli økt ferdsel etter endt anleggsperiode, da inntaket blir laget som et vedlikeholdsritt inntak som ikke behøver jevnlig tilsyn. Med andre ord vil det være sjeldent behov for tilsyn av inntaket. Som nevnt blir det ikke vei til inntaket og dermed heller ikke økt mekanisk ferdsel.

NGK-U mener det må være en mulighet for å utøve andre næringer enn reindrift i området, og for å få bygd Grønlielva så må man gi slipp på 1,5 daa mark som går bort til kraftstasjon og dam. Dette er ikke mer enn en vanlig hyttetomt. Rørtraseen vil beslaglegge opp mot 70 daa i byggeperioden, men toppsjiktet vil tas av og legges til siden – for så å legges tilbake på toppen når røret er gravd ned. Når Voengel Njarke reinbeitedistrikt har et totalt areal på 2 187 457

daa, så mener NGK-U at man må kunne akseptere at man for en sesong går glipp av 70 daa – som året etterpå vil være fullt produktivt beiteareal i en så frodig dal som Grønlidalen. For å vise til at inngrep i høyfjellsterreng kan gjøres skånsomt så ønsker NGK-U å vise til en lignende sak; nedgraving av jordkabel til kommunikasjonsmast i Hummelfjell, Os i Østerdalen i 2008. Dette ble utført mellom skoggrensa (900 moh) og toppen (1543 moh). Terrenget består av mose og lyng, samt fjell og løsmasser. Året etter, i 2009 kunne man ikke se at det var utført inngrep i fjellterrenget, selv ikke på kort avstand. NGK-U mener dermed at påstanden om tap av beiteland og tap av bæreevne er sterkt overdrevet.

Punktene 4-7 omhandler det samme punktet, om tap av beitemark og sperring av flyttlei.

Ved å legge ut fiberduk for så å legge topplaget oppå denne, mens man utfører gravearbeidet og så ta masser av fiberduk og legge tilbake, så vil man ikke kunne se at det har vært et naturinngrep, jf. nedgraving av jordkabel i forrige punkt.

NGK-U er også tilbøyelig til å innskrenke arealbruken i rørgatetraseen til 12-15 m bredde. NGK-U kan ikke se at en rørgatetrase som er overdekket med jordsmonnet som opprinnelig ligger der, kan forringe naturlige trekk, da terrenget i praksis ikke vil bli forandret. NGK-U er tilbøyelig til å stoppe anleggsarbeidet i perioder med naturlig trekk slik at det ikke blir hemmet av anleggsmaskiner og menneskelig aktivitet.

Som nevnt i punkt 3 så mener vi at permanent arealbesalg på 1,5 daa ikke vil føre til redusert produksjon og produktivitet – da det er arealet på en normal hyttetomt.

Punkt 6 blir litt uklart for NGK-U, da man her mener at dyrene unnviker området, samtidig som dyrene presses sammen i området fordi naturlige trekkleier blir forhindret. Punktet blir uansett ikke relevant når NGK-U har forklart at trekkleien ikke blir forhindret. NGK-U ønsker videre en dialog med næringen, og er tilbøyelig til tilpasninger av rørgate slik at reindriften vil kunne opprettholde sine trekkleier. Da må NGK-U flytte rørgaten nærmere elva, noe som bør være uproblematisk.

Inntak

NGK-U har kommet frem til en inntaksløsning der man ønsker å unngå oppdemming i det hele tatt, med typiske Coanda inntak. Disse er meget driftssikre, og krevet ikke et inntaksbasseng. Dermed elimineres inntaksproblematikken som reindriftnæringen mener oppstår.

Rørgate

Dette punktet er omtalt i kommentarene ovenfor.

Kraftstasjon

NGK-U mener at kraftstasjonen ikke vil føre til mer uro og støy enn dagens situasjon og næringer i området, herunder grustak.

Veibygging

Dette temaet er heller ikke lenger aktuelt, da NGK-U har tatt ut veien av prosjektet og dermed vil ikke problemene som belyses kunne oppstå.

Kraftlinje

En nedgravd kraftlinje som jordkabel i veikanten vil føre til minimale naturinngrep. Å grave ned denne linja vil gjøres midtsommers og kan tilpasses varme dager, da reinen er høy i fjellet for å avkjøle seg. Reinsdyr oppholder seg sjelden i lavlandet på varme sommerdager. Tidsmessig vil dette kunne gjøres på noen få dager. At dette vil kunne føre til påkjørsler bør ikke være noe større problem på denne veien enn resten av veiene som går i beiteområdet til Voengel Njarke Reinbeitedistrikt – og det er heller ikke opplyst hvor markant dette problemet er. Reindriftnæringen konkluderer med at anlegget vil sperre en flyttlei. Dette er beklagelig at reindriftnæringen oppfatter det slik, det er noe NGK-U aldri har hatt planer om – og som er godt belyst at heller aldri vil kunne skje. NGK-U ønsker en nærmere dialog rundt dette, og kan gjerne tilpasse rørtraseen slik at den unngår flyttleien. Ellers er det også en mulighet at rørtraseen flyttes på motsatt side av elva. NGK-U er ute etter å finne gode løsninger i samarbeid med reindriftnæringen, og ut fra de foreslåtte tiltak så mener NGK-U at Reindriftslovens § 10, pkt. 4 «Reindriftras flyttveier må ikke stenges» ikke er aktuelt, da man i kartet ser at traseen kun berører en liten del av flyttleien, og ikke vil stenge den. Hvis reindriftnæringen fortsatt mener at det er tilfelle så ønsker NGK-U å flytte rørtraseen på motsatt side av elva, med elvekryssing litt ovenfor planlagt elvekryssing. Dermed unngår man flyttleien.

Oppsummering:

I det store og det hele så er mener NGK-U at reindriften egen høringsuttalelse er den viktigste i dette tilfelle, da fylkesmannen stort sett ramser opp det Reindriftnæringen allerede belyser. Vi har valgt å svare alle etter beste evne og med de avbøtende tiltak som vi mener at vil eliminere alle de belyste problemene. NGK-U stiller også gjerne i et møte med reinbeitedistriktet for å diskutere saken.»

Tilleggsopplysninger

Det er gitt følgende tilleggsopplysninger etter høring og befarings:

Innsigelse

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag (FMNT) og Fylkesmannen i Nordland (FMNO) har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av konflikt med reindrift i Voengelh - Njaarke reinbeitedistrikt. Innsigelsen går konkret på tre punkter; tiltakets berøring av flyttlei, inngrep i viktige beiteområder og samlet belastning for reinbeite. NVE har avholdt innsigelsesmøte med FMNT og FMNO den 25.3.2015 i Steinkjer. Fylkesmannen ble i forkant orientert om de reviderte planene til NGK Utbygging AS. Godkjent referat fra møtet gjengis under i sin helhet:

«Innledning:

NVE orienterte om innsigelsesretten og ba om en utdyping av hvilke forhold som er avgjørende for at Fylkesmannen har fremmet innsigelse til søknad om bygging av Grønlielva kraftverk. NVE ba samtidig om en vurdering av om prosjektet kan tilpasses på en slik måte at Fylkesmannen kan trekke innsigelsen.

Fylkesmannen (FM) redegjorde for tre punkter som er avgjørende for at det fremmes innsigelse i saken:

- 1. Det har tidligere og i den senere tid blitt gjort mange inngrep i Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt, noe som har medført en stor reduksjon av beitegrunnlaget for reinen og vanskelige driftsforhold. Dette distriktet er et av de største i Nordland reinbeiteområde i næringsomfang og areal og viktig i det sørsamiske området av Nordland og Nord-Trøndelag som grunnlag for sørsamisk språk og kultur. FM mener den samlede belastningen for reinbeitedistriktet tilsier at Grønlielva kraftverk ikke kan bygges.*
- 2. Terråkfjellet er et av de få inngrepsfrie områdene som er igjen i reinbeitedistriktet. Området som Grønlielva kraftverk vil berøre er et viktig område særlig som vinterbeite, men også høst- vår- og sommerbeite. Kart over inngrepsfrie naturområder (INON) viser at dette er det siste store inngrepsfrie området i reinbeitedistriktet og viktige områder for reinen er sammenfallende med INON-områder i kartet. Utbygging av Grønlielva kraftverk vil, i tillegg til det fysiske inngrepet, føre til økte forstyrrelser i et område som fra før er lite preget av menneskelige aktiviteter som uroer reinen.*
- 3. Stenging av flyttlei er ulovlig i henhold til reindriftsloven § 22. FM mener tiltaket vil føre til stenging av flyttlei, ikke bare i anleggsfasen men også i driftsfasen. Selv om inngrepet går i randsonen av flyttleien, mener FM det er fare for at flyttleien mister sin funksjon ved at dyrene ikke vil trekke der. FM mener derfor tiltaket uansett vil være i strid med reindriftsloven § 22. Fylkesmannen orienterte om at både permanent omlegging og midlertidig stenging av flyttlei må godkjennes av Landbruks- og matdepartementet.*

Ev. avbøtende tiltak eller justeringer

FM har før møtet fått oversendt alternative utbyggingsplaner for Grønlielva i brev av 2.9.2014 og tiltakshavers kommentar til innsigelsen samt reinbeitedistriktets høringsuttalelse. Fylkesmannen kan ikke se at noe av det tiltakshaver foreslår som avbøtende tiltak reduserer konflikt med reindrift på en slik måte at innsigelsen kan trekkes. Fylkesmannen kan heller ikke se at det finnes andre tiltak som kan gjennomføres for at konflikten skal reduseres tilstrekkelig. Fylkesmannen opprettholder derfor innsigelsen.

Oppsummering

NVE tar innspillene til orientering. Dersom det blir gitt konsesjon til prosjektet vil Fylkesmannen i Nord- Trøndelag sin innsigelse følge saken videre til departementet for endelig avgjørelse. Dette er forutsatt at vedtaket ikke er justert på en slik måte at Fylkesmannen trekker sin innsigelse. NVE påpeker at Grønlielva kraftverk må sees i sammenheng med Grytbogen kraftverk samt en ev. ny 132 kV linje som er planlagt i forbindelse med Grytbogen kraftverk. Fylkesmannen er enig at disse prosjektene må ses i sammenheng med hverandre, og at de samlet sett vil føre til enda sterkere belastning for reindriften i Voengelh Njaarke.»

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 5,36 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 0,59 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 0,2 %. Avrenningen varierer fra år til år med flommer hele året. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 46 og 30 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 37 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,18 m³/s og minste driftsvannføring 0,059 m³/s. For alternativet med inntak på kote 345 vil kraftverket utnytte et nedbør felt på 5,7 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 0,61 m³/s. Maksimal slukeevne er planlagt til 1,23 m³/s og minste driftsvannføring 0,059 m³/s. Det er foreslått å slippe en minstevannføring på 46 l/s i perioden 01.05 til 30.09 og 30 l/s resten av året uavhengig av alternativ.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 200 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 46 l/s om sommeren og 30 l/s resten av året, vil det i lengre perioder bare gå minstevannføring nedenfor inntaket. Mesteparten av vannmengden som ikke benyttes til kraftproduksjon vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 55 dager i et middels vått år. I 128 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet, som er på 2,48 km² vil i gjennomsnitt bidra med 179 l/s ved kraftstasjonen. I tillegg kommer det ut en bekk fra nord like nedenfor planlagt kraftstasjon. Heveleva var opprinnelig omsøkt overført til Grønlielva med samlokalisert kraftstasjon på kote 45, men har i løpet av konsesjonsprosessen blitt trukket ut av prosjektet. Denne elva renner ut i Grønlielva ca. 300 meter nedstrøms planlagt kraftstasjon. Heveleva vil sammen med minstevannføring og et betydelig restfelt bidra til å sikre vanndekt areal på størstedelen av anadrom strekning i vassdraget ved et ev. utfall i kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året. Sammen med minstevannføring og et relativt stort bidrag fra restfeltet mener NVE at de hydrologiske virkningen i Grønlielva er mindre enn det som er vanlig for tilsvarende småkraftprosjekter.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Produksjon og kostnader

Kostnadene i forbindelse med bygging av Grønlielva kraftverk er estimert til 48,6 mill.kr og produksjonen er beregnet til 10,4 GWh/år for hovedalternativet. Dette gir en spesifikk utbyggingspris på ca. 4,67 kr/kWh ifølge søknaden. Alternativ 2 innebærer flytting av kraftstasjonen og kostnadene er estimert til 49,0 mill.kr og produksjonen beregnet til 9,9 GWh. Dette gir en utbyggingspris på 4,96 kr/kWh. For alternativ 3 alternativet med flytting av inntak og kraftstasjon er kostnadene estimert til og 47,8 mill.kr og produksjonen er beregnet til 9,3 GWh/år. Dette gir en spesifikk utbyggingspris på ca. 5,15 kr/kWh. Alternativ 2 og 3 er ifølge brev fra søker av 02.09.2014.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Naturtyper og tilhørende arter

Miljøfaglig Utredning AS har avgrenset en bekkekløft med fossesprøytsone rett på nordsiden av grustaket. Lokaliteten grenser mot hogstflater på nordsiden og grustaket på sørsiden. Berggrunnen er fattig og topografien gir ifølge utreder lite grunnlag for å utvikle fosseenger og fossesprøytsoner. Videre hevdes det at perioder med liten vannføring gjør at stabiliteten i fosserøyken blir svak. Inngrepene som omtalt over reduserer verdien av kløften til lokalt viktig (C), mens den uten disse inngrepene ville kunne fått en betydelig høyere verdivurdering. Om fossefallene og bekkekløften heter det i rapport fra Miljøfaglig Utredning AS følgende: «Med høy vannføring (...) og når en ikke ser effektene av grustaket eller flatehogsten spesielt godt, så virker miljøet meget lovende for biologisk mangfold. I praksis er det derimot i stor grad ødelagt.» Det er gjort sparsomme spredte funn av gubbeskjegg (NT), og en registrering av duftskinn (LC) på læger av gran nær krysningspunkt for rørgate over elv. En registrering av huldrelav (NT) nedenfor planlagt kraftstasjon forventes ikke å bli berørt av utbyggingen. NVE påpeker at det ikke bli inngrep i/nær kløften og videre at det er et stort restfelt som bidrar med betydelig tilsig. Sammen med en helårig minstevannføring mener NVE derfor at prosjektet ikke vil medføre vesentlige endringer i kløftemiljøet med tilhørende arter.

Fugl

Fylkesmannen mener temaet fugl ikke er godt nok undersøkt i forbindelse med kartleggingen knyttet til konsesjonssøknaden og ber NVE kreve tilleggsundersøkelser på fugl. Basert på konsesjonssøknadens biologisk mangfoldrapport og søk i eksisterende baser har NVE vurdert det slik at vi har tilstrekkelig informasjon om fagtema fugl. NVE påpeker videre at prosjektet er planlagt med nedgravd jordkabel frem til eksisterende nettilknytning og at Grønlielva kraftverk alene, uten Grytbogen kraftverk med tilhørende nettilknytning, vil medføre begrensede virkninger for fagtema fugl.

Anadrom laksefisk

Nedre del av elva har en anadrom strekning og et beskjedent antall anadrom fisk fanges i elva. Fylkesmannen ber om at kraftstasjonen flyttes 300 meter opp for ikke å komme i konflikt med anadrom laksefisk. Alternativ plassering er i endringsmelding av 2.9.2014 foreslått på kote 50. Anadrom strekning som vil bli berørt etter dette alternativet blir da redusert med i overkant av 100 meter slik at påvirket strekning blir i underkant av 200 meter. En flytting av kraftstasjonen noe oppstrøms vil redusere virkningene for anadrom fisk uten at det vil gå vesentlig ut over kraftproduksjonen. Med et gjennomsnittlig resttilsig på ca. 180 l/s i tillegg til en helårig minstevannføring mener NVE at det er et akseptabelt inngrep da det ikke er kommet frem vesentlige merknader knyttet til øvre del av anadrom strekning i Grønlielva. Hevelelva blir ikke utbygd og bidrar med betydelig vannføring til hovedelva. NVE mener en utbygging med kraftstasjonsplassering på kote 50 vil medføre akseptable virkninger for anadrom laksefisk og øvrig vanntilknyttet miljø. Hevelelva vil sammen med minstevannføring og et betydelig restfelt bidra til å sikre vanddekt areal på størstedelen av anadrom strekning i vassdraget ved et ev. utfall i kraftstasjonen. NVE mener derfor

sannsynligheten for stranding av fisk ved utilsiktet utfall i kraftverket er liten og ser ikke behov for omløpsventil i kraftverket ved en ev. konsesjon.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Grønlielva kraftverk legger vi til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 samt forvaltningsmålene i naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 16.06.2016. Det er ikke registrert arter i influensområdet som vil bli direkte berørt. Det er registrert huldrelav (NT) nedenfor planlagt kraftstasjon om lag ved kote 40 på nordsiden av elva men denne vil ikke bli berørt. Videre er det gjort registreringer av gaupe (EN) i området. Registrering av gubbeskjegg (NT) fra miljørapporten vedlagt søknaden er ikke registrert i eksisterende databaser. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldloven § 8.

I influensområdet til Grønlielva kraftverk finnes det bekkekløft med fossesprøytzone. Det er over omtalt hvorfor NVE mener tiltaket ikke vil påvirke denne forekomsten vesentlig. En eventuell utbygging av Grønlielva vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer gitt i naturmangfoldloven § 4 eller forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 gitt slipp av tilstrekkelig minstevannføring.

NVE har også sett påvirkningen fra Grønlielva kraftverk i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Den samlede belastning på økosystemet og naturmangfoldet er dermed blitt vurdert, jamfør naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen anses ikke som så stor at den blir avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Forholdet til reindrift og landskap omtales i kapittel under.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap

NVE mener Grønlielvas nedre del er sterkt påvirket av aktivitet knyttet til eksisterende grustak. Øvre del av Grønlielva innehar etter NVE syn landskapskvaliteter av større betydning.

Terråkfjellet, som øvre del av prosjektet vil berøre er et større sammenhengene område med urørt preg. Slike områder ble tidligere ble omtalt som inngrepsfrie naturområder (INON). Sentrale deler av Terråkfjellene utgjør det som tidligere ble betegnet som «villmarkspregede områder». Bortfall av INON-områder skal ikke lengre inngå som vurderingskriterium. NVE vurderer i konsesjonssaker tiltakets konkrete virkninger på landskapsbildet. For Grønlielva kraftverk sin del er det relevant å

vurdere hvorvidt inngrepene knyttet til kraftverket blir synlige over større eller mindre områder. Opprinnelig søknad med konvensjonelt inntak ved kote 380 ble av flere høringsparter omtalt som uheldig da det ville bli et synlig inngrep over bjørkebeltet, redusere landskapskvaliteter i områder og berøre store sammenhengende områder med urørt preg. NVE ba derfor tiltakshaver vurdere et alternativ der inntaket er trukket noe ned, samt fokusere på synlighet i terrenget. NVE mottok alternativ fra tiltakshaver med coanda-lignende inntak på kote 345 som er planlagt driftet uten permanent vei. NVE mener denne løsningen i stor grad avbøter de forhold som er tatt opp i høringen knyttet til landskapsbildet.

NVE mener en flytting av inntaket fra kote 380 til kote 345 som er omtalt som alternativ 3 kan være positivt for landskaps- og friluftinteressene knyttet til Terråkfjellet, ved at det visuelle inntrykket ved anlegget vil være noe mindre synlig og primært ligge i skogbeltet.

Det kommer frem i tilleggsopplysningene at inntaket er planlagt som et coanda-inntak og at anleggsvei til inntaket vil bli tilbakeført til kjøresterkt terreng, samt at coanda-inntak ikke krever samme behov for drift som et konvensjonelt inntak. Dette medfører reduserte inngrep og aktivitet i øvre del av tiltaksområdet noe som NVE mener er positivt.

Reindrift

Grønlielva har sitt utspring fra Terråkfjellene som er et viktig område for reindrift og del av Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt. Fylkesmannen har fremmet innsigelse til prosjektet på grunn av at de mener tiltaket vil være i stor konflikt med reinbeitedistriktets interesser. Stenging av flyttlei ved etablering av vannvei, berøring av viktige beiteområder og samlet belastning for reinen i Terråkfjellene er hovedbegrunnelsen for innsigelsen. Reinbeitedistriktet er også negativt til prosjektet med samme begrunnelse som Fylkesmannen. Reinbeitedistriktet er også bekymret for at tiltaket vil medføre negative konsekvenser knyttet til økt ferdsel i beiteområdet, forringelse av naturlige trekk, redusert produksjon og produktivitet og økt rovvilttap. NVE har avholdt innsigelsesmøtet med Fylkesmannen og har også hatt et eget møte med reinbeitedistriktet der disse forholdene har vært tema. Grønlielva kraftverk har i den forbindelse også blitt sett i sammenheng med Grytbogen kraftverk inkludert kraftlinjer og veier som er nødvendige for å etablere disse to kraftverkene. NVE gjør derfor en samlet vurdering og sluttbehandling av prosjektene.

Området som planlegges ubygget er en del av et større sammenhengende område med urørt preg. Reinens utnyttelse av området sammenfaller med det som tidligere ble omtalt som inngrepsfrie naturområder (INON), og reinbeitedistriktet og Fylkesmannen påpeker dette i sine høringsuttalelser. NVE ser at dersom begge kraftverkene blir bygget, herunder kraftlinje og vei til Grytbogen, vil det medføre en ekstra belastning på et område som er av betydning for reinbeitedistriktets aktivitet. NVE er også av den oppfatning at et større sammenhengende naturområde med urørt preg vil bli belastet med betydelige inngrep dersom begge prosjektene blir realisert. NVE mener derfor at samlet belastning både for rein og store naturområder med urørt preg er et tema som må vektlegges i behandlingen av sakene. Søker for Grønlielva kraftverk har fremlagt et alternativ det inntaket trekkes ned til kote 345 og anlegges som et coandainntak for å unngå visuelle inntrykk innover Terråkfjellene og for å begrense inngrep knyttet til reindrift. I tillegg vil anleggsveien bli tilbakeført til kjøresterkt terreng for ATV. Behovet for tilsyn med inntaket vil derfor bli begrenset, og NVE mener aktiviteten i området derfor ikke vil øke vesentlig som følge av en ev. realisering av Grønlielva kraftverk. Samtidig skisseres det flere løsninger for vannveien i nedre del og søker påpeker i kommentarene til høringsuttalelsene at det er mulig å legge vannveien på motsatt side dersom dette er nødvendig for å unngå konflikt med flyttleien.

Fylkesmannen påpeker at det er ulovlig å stenge flyttleier jf. reindriftsloven § 22 og at en utbygging av Grønlielva som omsøkt vil være i strid med bestemmelsene i loven. Fylkesmannen har orientert NVE om at både permanent omlegging og midlertidig stenging av flyttleie må godkjennes av Landbruks- og matdepartementet. NVE vurderer det slik at det er mulig å trekke vannveien vestover bort fra flyttleien og redusere inngrepet ved smalt ryddebelt og anleggsvei i vannveien for å redusere konflikt med flyttleien. NVE mener derfor at det kan settes nødvendige vilkår i en ev. konsesjon slik at tiltaket ikke medfører en permanent stenging av flyttleien. NVE mener det i anleggsperioden kan bli aktivitet som vil kunne forstyrre reinen og mener der for at det ved en ev. konsesjon kan settes vilkår slik at aktiviteten begrenses til perioder det ikke pågår flytting av rein. I en ev. driftsfase vil det etter NVEs syn være menneskelig aktivitet langs adkomstveien til inntaket som vil kunne påvirke forhold til flyttleien vesentlig. Dersom det stilles krav som begrenser aktiviteten til det som er nødvendig for tilsyn og drift av anlegget og at reinbeitedistriktet tas med på råd under utarbeidelse av detaljplan mener NVE at reinbeitedistriktets interesser knyttet til flyttleien vil bli ivaretatt i tilstrekkelig grad.

NVE vil påpeke at kommunen har gitt tillatelse til Seterliveien helt opp til flyttveien. Denne går i dag som traktorvei, men er planlagt og tillatt med skogsbilveistandard. Dersom den blir bygget vil det medføre et like stort inngrep som selve vannveien. NVE legger derfor til grunn at kommunen allerede i dag har gitt tillatelse til vei som vil berøre det samme området, og at det er denne veien som nå søker ønsker å benytte som anleggsvei. Fra slutten av Seterliveien og videre opp til inntaket er det etter NVEs syn unødvendig med permanent vei da det kan bygges et tilnærmet vedlikeholdsfritt inntak av typen coanda. NVE mener derfor at det ved en ev. konsesjon vil være aktuelt å tilbakeføre veien, som uansett vil gå i rørtraseen, til kjøresterkt terreng for bruk av ATV ned til eksisterende traktorvei/Seterliveien.

NVE mener på bakgrunn av diskusjon med vurderinger over at tiltaket ikke vil medføre hverken midlertidig eller permanent stenging av flyttleien og ellers begrensede virkninger for reindrift dersom nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Pga. innsigelsen vil dette forholdet likevel ved en ev. konsesjon avgjøres av Olje- og energidepartementet som ev. sørger for nødvendig godkjenning fra andre departement dersom de finner det nødvendig.

Kulturminner

En eldre samisk bosetting er registrert ned traktorvei som er planlagt som anleggsvei og adkomstvei til inntaket. Tiltakshaver er kjent med det og skriver i tilleggskommentarene at de ved en utbygging vil tilpasse aktiviteten slik at den ikke kommer i konflikt med kulturminnet. NVE mener dette er et forhold som kan håndteres detaljplan ved en ev. konsesjon og er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Konsekvenser av kraftlinjer

Tilkobling av kraftverket vil skje med en 2 km lang jordkabel som vil følge vei ned til eksisterende 22 kV linje. NVE kan ikke se at tilknytningen av kraftverket til eksisterende nett vil medføre vesentlige belastninger på naturmiljø eller andre allmenne interesser av betydning.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Grønlielva kraftverk med nødvendige tilpasninger vil gi ca. 9,9 GWh i et gjennomsnittsårlig til en akseptabel kostnad. Denne produksjonsmengden regnes som vanlig for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til søker og grunneiere og generere skatteinntekter. Videre vil

Grønlielva kraftverk kunne styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Med nødvendige tilpasninger vil Grønlielva kraftverk gi ca. 9,9 GWh/år til en akseptabel kostnad.

Nedre del av utbyggingsområdet er sterkt preget av menneskelig aktivitet. Grustaket ved Teplingan har medført infrastruktur i form av veier og inngrep. Grønlielva fører anadrom laksefisk og et beskjedent antall laks og sjøørret fanges i elva. En flytting av kraftstasjonen noe oppstrøms vil redusere virkningene for anadrom fisk uten at det vil gå vesentlig ut over kraftproduksjonen. Samtidig er restfeltets bidrag betydelig på den helt øverste anadrom strekningen. Overføring av Hevelva har i innledende konsesjonsbehandling blitt tatt ut, og konflikten for vanntilknyttet miljø har sammen med andre avbøtende tiltak i vesentlig redusert ulempene.

Øvre del er viktig for tamreindrift med sesongbeiter og flyttlei mellom disse. Det må derfor fastsettes vilkår som ivaretar disse hensyn. Dersom inntaket bygges som et coandainntak med marginalt behov for tilsyn, inntaket driftes veiløst og vannveien legges så langt bort fra flyttleien til tamreinen som mulig, mener NVE at tiltakets virkninger for rein kan aksepteres. NVE vurderer samtidig at tiltaket ikke er i strid med reindriftingslovens § 22 om stenging av flyttlei.

Sumvirkningsvurderinger for rein er gjennomført, og Grønlielva kraftverk er behandlet samtidig med Grytbogen kraftverk med tilhørende nettilknytning og øvrig infrastruktur. NVEs innstilling for Grytbogen kraftverk er sendt i dag. Denne anbefaler at Grytbogen kraftverk avslås primært av hensyn til reindrift. Ny nettløse og vei til Grytbogen er derfor heller ikke lenger aktuell og virkningen for de to prosjektene reduseres følgelig til en begrenset og tilpasset utnyttelse i Grønlielva.

Med flytting av kraftstasjon og terreng- og landskapstilpasning, samt at det fastsettes vilkår som ivaretar hensynet til reindriften og der reinbeitedistriktet tas med på råd i forhold til anleggsvirksomhet nær flyttleien, så mener NVE at tiltaket samlet sett vil ha fordeler som overgår ulempene på en slik måte at vannressursloven § 25 er oppfylt.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir NGK Utbygging AS tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Grønlielva kraftverk etter alternativ 2. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Grunnet innsigelse fra Fylkesmannen i Nord-Trøndelag vil saken sendes til Olje- og energidepartementet for endelig avgjørelse om de ikke trekker innsigelsen i løpet av klageperioden.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

NGK Utbygging AS søker om anleggskonsesjon etter energilovens § 3-1 for å bygge og drive høyspentanlegget tilknyttet Grønlielva kraftverk. Følgende elektriske anlegg omsøkes:

- En ca. 2000 meter lang 22 kV jordkabel fra Grønlielva kraftverk langs eksisterende vei ned til Teplingan til eksisterende 22 kV-luftledning tilhørende NTE
- En transformator med omsetning 6,6/22 kV og ytelse 3,56 MVA
- En generator med nominell spenning 6,6 kV og ytelse 3,36 MVA
- Nødvendig koblingsanlegg i kraftstasjonen

Jordkabelen er planlagt lagt i grøft langsmed eksisterende vei fra kraftstasjonen og frem til eksisterende 22 kV-luftlinje ved Teplingan. NGK Utbygging AS har ifølge nye planer av 02.09.2014 klarert med grunneier at det er akseptabelt å føre jordkabel i veigrøft ned til tilkoblingspunkt ved Teplingan. Det vil være behov for å oppgradere ca. 7 km av eksisterende 22 kV ledning fra Teplingan mot Foldereid, og nybygg av ca. 8 km 22 kV ledning fra Foldereid til Årsandøy. Dette vil gjøres i medhold av NTE Netts områdekonsesjon. Total kostnadene for nettilknytningen er estimert til ca. 8,5 MNOK, dette inkluderer oppgradering og nybygging av NTE Nett sitt 22 kV nett.

NTE Nett skriver i uttalelse av 21. mars 2013 vedlagt søknaden at aktuelt tilknytningspunkt for Grønlielva er i nærheten av dagens nettstasjon i Teplingan, som ligger ca. 34 km fra Saltbotn transformatorstasjon. I tilknytningspunktet plasseres det en nettstasjon som vil være NTE Nett sin eiendom, men kostnadene på ca. 350-450.000 kr må hovedsakelig dekkes av utbygger. NTE Nett forutsetter at utbygger legger egen høyspentkabel fra kraftverket og frem til aktuelt tilknytningspunkt. Det er ikke tilstrekkelig kapasitet i dagens 22 kV nett i området. Dagens 22 kV nett er forsynt fra Saltbotn transformatorstasjon og har begrensede muligheter for innmating i tilknytningspunktet som er aktuelt for Grønlielva. Dersom installert effekt begrenses til 1 MW kan kraftverket tilknyttes eksisterende nett uten behov for forsterkninger. Da er kostnadsoverslaget for nettilknytning mellom 350-450.000 kr.

Dersom man forsterker siste ca. 6,5 km av nettet inn mot tilknytningspunktet for kraftverket og kombinerer dette med spenningsregulering i kraftverket, kan man tilknytte 2-2,5 MW effekt. En slik løsning vil koste ca. 1,8 MNOK, i tillegg kommer kostnadene for nettstasjonen, totalt kostnadsoverslag blir ca. 2,25-2,35 MNOK. Dersom den ønskede installerte effekten på 5 MW skal tilknyttes, er det mest hensiktsmessig å bygge en ny ledning på ca. 8 km fra Årsandøy transformatorstasjon frem til eksisterende 22 kV i området. I tillegg må ca. 6,5 km eksisterende 22 kV ledning forsterkes som tidligere nevnt. Kostnadene for nybygging av ledningen er 5-6 MNOK, og forsterkning av eksisterende ledning ca. 1,8 MNOK. Totale kostnader for denne løsningen er estimert til ca. 7-8,5 MNOK.

NTE Nett skriver at en bør se på mulighetene for å koordinere nettilknytningen av Grønlielva og Grytbogen kraftverk, dersom det blir aktuelt å bygge ut begge to.

Tidligere tildeling av nettkapasitet har en varighet på 3 år fra 21. mars 2013. Dersom kraftverket ikke blir utbygd innen 21. mars 2016, vil reservasjonen bortfalle om det ikke foreligger god grunn for en forlengelse.

Nærøy kommune skriver i sin uttalelse av 21. mai 2014 at de er positive til tiltaket og at det viktigste med hensyn til nettilknytningen er at netteier er informert om og innforstått med løsningen. NTE Nett har som netteier uttalt at en bør se på en koordinering av nettilknytning av Grytbogen og Grønlielva kraftverk dersom begge får konsesjon. Kommunen mener at det er viktig at netteier ser på mulighetene for en koordinering av prosjektene.

Norsk Grønnkraft skriver i sin kommentar at de og Nærøy kommune har meldt ifra til NTE Nett om nettilknytning av Grønlielva og Grytbogen ved en eventuell konsesjon. NTE Nett skriver i sitt svarbrev til NGK at det kan være muligheter for å koordinere en felles løsning dersom begge prosjektene blir utbygd.

Voengelh-Njaarke reinbeitedistrikt skriver i uttalelse av at oppgradering og bygging av ny 22 kV ledning vil føre til forstyrrelser i beiteområdet, noe som vil føre til merarbeid og påkjørsler. Sett under ett vil hele anlegget sperre viktig flyttlei. Reindriftens flyttleier skal ikke stenges, jf. reindriftsloven § 10 pkt. 4. Distriktet mener at de kumulative effektene ikke er avdekket, dvs. effekten av tidligere utbygginger og arealinngrep i reinbeitedistriktet. Olje- og energidepartementet har under konsultasjon med Voengelh-Njaarke den 13. juni 2012, i forbindelse med kraftutbyggingen av Tosbotn lovet at «... departementet i fremtidige saker om utbygging av energianlegg i distriktet skal sørge for at hensynet til samlet belastning tillegges vekt når det skal tas standpunkt til om konsesjon skal gis.» Voengelh-Njaarke forutsetter at det lages en samlet oversikt over de inngrep som har funnet sted i reinbeitedistriktet, og for utbygginger som planlegges for å få en helhetlig oversikt. En slik utredning må foreligge før NVE behandler konsesjonen. På bakgrunn av dette aksepterer ikke distriktet at Grønlielva kraftverk bygges ut. Distriktet ber om et møte med NVE for å diskutere saken.

Norsk Grønnkraft skriver i sin kommentar at de ikke utarbeidet konsekvenser for flyttleier da de mener at det ikke vil være særlige konsekvenser for flyttleier. De mener det ikke blir økt ferdsel etter anleggsperioden, og at det må være muligheter for å utøve andre næringer enn reindrift i området. (...) Utbygger skriver at nedgravd kraftledning vil gi minimale naturinngrep, og kan tilpasse anleggsarbeidene til reindriften. (...) Utbygger stiller gjerne på møte med reindriften.

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag uttaler seg i brev av 28. juli og 8. september 2014 hovedsakelig til vannkraftverket. På vegne av reindriften retter fylkesmannen innsigelse mot hele prosjektet, begrunnet i at vannkraftverket vil bidra til å stenge flyttleier for reindriften, og på generelt grunnlag bidra til å øke den samlede belastningen på reinbeitedistriktet Voengelh-Njaarke. Fylkesmannen nevner ikke nettilknytningen spesifikt. I brev av 8. september 2014, retter Fylkesmannen innsigelse mot tiltaket som helhet.

Norsk Grønnkraft er enig i at tiltaket vil kunne forstyrre reindriften i perioder da flyttleiene benyttes, og ønsker å gå i dialog med reindriften for å tilpasse anleggsarbeidene til dette. Utbygger mener problemene fylkesmannen påpeker er sterkt overdrevet, og mener at anleggsarbeid ikke stenger en flyttlei og etterlyser konkrete eksempler på at dette har skjedd i lignende tilfeller. Utbygger har fjernet den permanente veien til inntaket, og kan ikke da se hvordan flyttleien blir stengt. I dette tilfellet vil rørgaten berøre randsonen av det som er omtalt som flyttlei 2 i en strekning på 130 meter. Etter anleggsperioden vil rørgatetraseen tilbakeføres med opprinnelig jordlag, og det ventes rask revegetering på grunn av de klimatiske forholdene i dalen. Utbygger ønsker å gå i dialog med de berørte parter.

NVEs vurdering

Det ble opprinnelig søkt om å legge en ca. 2 km lang jordkabel fra kraftverket til eksisterende 22 kV ledning ved Teplingan i en trasé på motsatt side av elven i forhold til eksisterende vei innover i dalen. Dette ville berøre skog- og myrområder som i dag er uten synlige inngrep. Etter krav fra NVE, utredet og omsøkte tiltakshaver ny trasé parallelt med eksisterende vei.

Etter NVEs vurdering vil traseen gi små miljøvirkninger ettersom den skal følge eksisterende vei. Under anleggsarbeidene må det imidlertid gjøres de nødvendige tiltak for å hindre avrenning fra gravearbeidene til elven. Det vil stilles krav om at anleggsarbeidene og nødvendige tiltak for å hindre avrenning skal beskrives i detaljplanen for kraftverket.

NVE kjenner ikke til at det er forhold i eksisterende nett som legger begrensninger for utbygging av Grønlielva kraftverk utover det NTE Nett påpeker i sin uttalelse og slik det er beskrevet i søknaden. Det fremgår av uttalelsen fra NTE Nett og søknaden at det er vurdert en løsning for å løse kapasitetsproblemene ved å oppgradere dagens nett i medhold av områdekonsesjon. Denne løsningen er akseptert av Norsk Grønnkraft, og NVE vil derfor gi konsesjon til de omsøkte nettanleggene for å kunne knytte kraftverket til eksisterende nett.

NVEs vedtak etter energiloven

NVE gir tillatelse etter energiloven § 3-1 til:

- I Grønlielva kraftverk:
 - Én transformator med ytelse 3,56 MVA og omsetning 6,6/22 kV.
 - Én generator med ytelse 3,36 MVA og omsetning 6,6/22 kV.
- En ca. 2 km lang jordkabel fra Grønlielva kraftstasjon til tilkoblingspunkt på 22 kV ledning mot Foldereid i Teplingan, med nominell spenning 22 kV og tverrsnitt med minimum strømføringsevne tilsvarende TSLF 3x95 mm².

Forholdet til plan- og bygningsloven

Forskrift om byggesak (byggesaksforskriften) gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i

vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	590
Alminnelig lavvannføring	l/s	37
5-persentil sommer	l/s	46
5-persentil vinter	l/s	30
Maksimal slukeevne	m ³ /s	1,17
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	198
Minste driftsvannføring	l/s	59

Ingen av høringspartene har vesentlige merknader til foreslått minstevannføring. NVE mener at tiltaket, med flytting av kraftstasjon og et relativt stort restfelt, vil medføre akseptable virkninger for vannmiljø ved en utbygging med omsøkt minstevannføring.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 50 l/s i tiden 01.05 til 30.09 og 30 l/s resten av året. I tilleggsutredning i brev 02.09.2014 er det med dette alternativet oppgitt en samlet produksjon på 9,3 GWh/år.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Trondheim og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jamfør våre merknader under avsnittet ”Forholdet til energiloven”.

Reinbeitedistriktet skal tas med på råd for tilpasning av vannvei og midlertidig vei til inntaket, særlig i området ved/nær flyttleien. Tiltakshaver skal videre tilpasse sin aktivitet ved å unngå arbeid under flytting av rein ved bruk av den aktuelle flyttleien slik at den, i størst mulig grad, skal kunne benyttes også i byggefasen.

Sametingets merknad om at samisk boplass ikke skal berøres må tas hensyn til. Vi viser ellers til merknadene i vilkårenes post 6 nedenfor, om kulturminner.

Nedenstående tabell angir rammene som ligger til grunn for konsesjonen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Valg av alternativ	Det gis konsesjon til alternativ 2 (fra hovedtabell) med inntak på kote 380 og kraftstasjon på kote 50
Inntak	Inntaket skal legges på kote 380 Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE. Veiløst inntak med coanda-lignende løsning.
Vannvei	Vannveien i øvre del fra inntak til et stykke forbi flyttleien skal vies stor oppmerksomhet i detaljplangodkjenningen, være nedgravd og trekkes bort fra flyttleien. Det skal ikke tillates tiltak som medfører stenging av flyttleien. Vannveien skal være nedgravd rørgate med unntak av ev. rørbro over elva eller ev. tunnel i nedre del. Valg av løsninger og plassering av vannvei i nedre del (tunnel, rørgate og rørbro) må ikke komme i konflikt med aktivitet knyttet til eksisterende grustak og må avklares i detaljplan.
Kraftstasjon	Kote 50.
Største slukeevne	1170 l/s
Minste driftsvannføring	59 l/s
Installert effekt	3,12 MW
Antall turbiner/turbintype	1 peltonturbin.
Vei	Anleggsvei til inntaket skal tilbakeføres til kjøresterkt terreng for ATV ned til eksisterende traktorvei.
Avbøtende tiltak	Reinbeitedistriktet skal tas med på råd for å avklare tidspunkt for anleggsperiode.

Annet	Ev. overskuddsmasser må håndteres etter nærmere beskrivelse og godkjenning i detaljplan. Direktoratet for mineralforvaltning skal tas med på råd for å unngå ev. konflikt med driften av grustaket på Teplingan.
-------	--

Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer i tabellen ovenfor kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Øvrige forhold

Vedlegg

Kart

